

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/3/2023
Identifikačné číslo spisu:	8115011172
Dátum vydania rozhodnutia:	27.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8115011172.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kostolanskej a členov senátu JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Jozefa Šutku na neverejnom zasadnutí konanom 27. novembra 2024 v Bratislave, v trestnej veci obvineného V. F. pre pokračovací prečin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 Trestného zákona a iné, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 1. decembra 2021, sp. zn. 5To/13/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku sa dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu v Prešove (ďalej tiež „súd I. stupňa“) z 2. júla 2020, sp. zn. 33T/110/2015, bol obvinený V. F. (ďalej tiež „obvinený“) uznaný vinným pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin skrátenie dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona účinného do 30. septembra 2012, v súbehu s prečinom daňového podvodu podľa § 277a ods. 1 Trestného zákona, na skutkovom základe, že:

ako zodpovedný pracovník daňového subjektu V. F. T. MV, IČO: XXXXXXXXX, V. č. XX, X., podal na miestne príslušný Daňový úrad Prešov, daňové priznanie k DPH za zdaňovacie obdobie mesiaca,

- január 2010 dňa 26.02.2010, v ktorom uviedol vlastnú daňovú povinnosť 0,00 EUR, kde vykonanou kontrolou správcom dane Daňovým úradom Prešov bola zistená daňová povinnosť v sume 27,31 EUR,
- február 2010 dňa 25.03.2010, v ktorom uviedol vlastnú daňovú povinnosť 137,80 EUR, kde vykonanou kontrolou správcom dane Daňovým úradom Prešov bola zistená daňová povinnosť v sume 208,30 EUR,
- marec 2010 dňa 28.04.2010, v ktorom požiadal o vrátenie nadmerného odpočtu 72,27 EUR, kde vykonanou kontrolou správcom dane Daňovým úradom Prešov bola zistená daňová povinnosť v sume 591,52 EUR,
- apríl 2010 dňa 27.05.2010, v ktorom požiadal o vrátenie nadmerného odpočtu 25,45 EUR, kde vykonanou kontrolou správcom dane Daňovým úradom Prešov bola zistená daňová povinnosť v sume 1.205,47 EUR,

- máj 2010 dňa 28.06.2010, v ktorom požiadal o vrátenie nadmerného odpočtu 90,73 EUR, kde vykonanou kontrolou správcom dane Daňovým úradom Prešov bola zistená daňová povinnosť v sume 1.292,68 EUR,

- jún 2010 dňa 30.07.2010, v ktorom uviedol vlastnú daňovú povinnosť 34,68 EUR, kde vykonanou kontrolou správcom dane Daňovým úradom Prešov bola zistená daňová povinnosť v sume 326,88 EUR,

- júl 2010 dňa 27.08.2010, v ktorom požiadal o vrátenie nadmerného odpočtu 123,79 EUR, kde vykonanou kontrolou správcom dane Daňovým úradom Prešov bola zistená daňová povinnosť v sume 384,86 EUR,

- august 2010 dňa 28.09.2010, v ktorom uviedol vlastnú daňovú povinnosť vo výške 27,44 EUR, odpočet dane v sume 19.319,33 EUR a požiadal o vrátenie nadmerného odpočtu vo výške 19.291,89 EUR, kde vykonanou kontrolou Daňového úradu Prešov bola za dané obdobie zistená daňová povinnosť v sume 23.037,97 EUR,

- september 2010 dňa 28.10.2010, v ktorom uviedol vlastnú daňovú povinnosť vo výške 0,00 EUR, kde vykonanou kontrolou správcom dane Daňovým úradom Prešov bola zistená daňová povinnosť v sume 569,67 EUR,

- október 2010 dňa 26.11.2010, v ktorom uviedol vlastnú daňovú povinnosť vo výške 0,00 EUR, kde vykonanou kontrolou správcom dane Daňovým úradom Prešov bola zistená daňová povinnosť v sume 488,65 EUR,

- november 2010 dňa 28.12.2010, v ktorom požiadal o vrátenie nadmerného odpočtu 90,53 EUR, kde vykonanou kontrolou správcom dane Daňovým úradom Prešov bola zistená daňová povinnosť v sume 1.136,71 EUR,

- december 2010 dňa 25.01.2011, v ktorom uviedol vlastnú daňovú povinnosť vo výške 0,00 EUR, kde vykonanou kontrolou správcom dane Daňovým úradom Prešov bola zistená daňová povinnosť v sume 1.021,22 EUR, kde týmto konaním skrátil daň z pridanej hodnoty za obdobie roka 2010 v celkovej výške 10.769,03 EUR a neoprávnene uplatnil nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty za obdobie roka 2010 v celkovej výške 19.694,66 EUR ku škode pre štátny rozpočet Slovenskej republiky, zastúpený správcom dane Daňovým úradom Prešov, v celkovej výške 30.463,69 EUR.

Za to súd I. stupňa obvinenému podľa § 276 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, pri existencii poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Trestného zákona a existencii priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorého výkon súd podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona z dôvodov uvedených v § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienene odložil a podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona obvinenému určil skúšobnú dobu v trvaní 3 roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. k) Trestného zákona súd obvinenému určil povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe, alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Na základe odvolania obvineného Krajský súd v Prešove (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom z 1. decembra 2021, sp. zn. 5To/13/2021, podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), písm. e) Trestného poriadku zrušil rozsudok súdu I. stupňa v celom rozsahu a na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku uznal obvineného za vinného v bodoch 1, 5, 8, 9 a 11 z pokračovacieho prečinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 Trestného zákona účinného do 30. septembra 2012 a v bodoch 2, 3, 4, 6, 7 a 10 z pokračovacieho prečinu daňového podvodu podľa § 277a ods. 1 Trestného zákona účinného od 1. októbra 2012, na skutkovom základe, že:

ako zodpovedný pracovník daňového subjektu V. F. T. MV, IČO: XXXXXXXXX, V. č. XX, X., podal na miestne príslušný Daňový úrad Prešov, daňové priznanie k DPH za zdaňovacie obdobie mesiaca 1/ január 2010 dňa 26.02.2010, v ktorom uviedol vlastnú daňovú povinnosť 0,00 EUR, hoci vznikla vlastná daňová povinnosť v sume 27,31 eur,

2/ marec 2010 dňa 28.04.2010, v ktorom požiadal o vrátenie nadmerného odpočtu 72,27 eur z dôvodu priznania vlastnej daňovej povinnosti 519,25 eur a uplatnenia odpočítateľnej dane 591,52 eur, hoci preukázateľne mohol uplatniť odpočítateľnú daň vo výške 87,57 eur, čím neoprávnene uplatnil položky priznávanej dane vo výške 503,95 eur,

3/ apríl 2010 dňa 27.05.2010, v ktorom požiadal o vrátenie nadmerného odpočtu 25,45 eur z dôvodu priznania vlastnej daňovej povinnosti 1245,67 eur a uplatnenia odpočítateľnej dane 1271,12 eur, hoci preukázateľne mohol uplatniť odpočítateľnú daň vo výške 597,44 eur, čím neoprávnene uplatnil položky priznávanej dane vo výške 673,68 eur,

4/ máj 2010 dňa 28.06.2010, v ktorom požiadal o vrátenie nadmerného odpočtu 90,73 eur z dôvodu priznania vlastnej daňovej povinnosti 1267,60 eur a uplatnenia odpočítateľnej dane vo výške 1358,33 eur, hoci preukázateľne mohol uplatniť odpočítateľnú daň vo výške 464,67 eur, čím neoprávnene uplatnil položky priznávanej dane vo výške 893,66 eur,

5/ jún 2010 dňa 30.07.2010, v ktorom uviedol vlastnú daňovú povinnosť 34,68 EUR z dôvodu priznania dane vo výške 435,91 eur a uplatnenia odpočítateľnej dane vo výške 401,23 eur, hoci preukázateľne mohol uplatniť odpočítateľnú daň vo výške 80,30 eur, čím znížil vlastnú daňovú povinnosť o 320,93 eur,

6/ júl 2010 dňa 27.08.2010, v ktorom požiadal o vrátenie nadmerného odpočtu 123,79 eur z dôvodu priznania dane vo výške 322,79 eur a uplatnenia odpočítateľnej dane vo výške 446,58 eur, hoci preukázateľne mohol uplatniť odpočítateľnú daň vo výške 144,70 eur, čím neoprávnene uplatnil položky priznávanej dane vo výške 301,81 eur,

7/ august 2010 dňa 28.09.2010, v ktorom požiadal o vrátenie nadmerného odpočtu 19291,89 eur z dôvodu priznania dane 27,44 eur a uplatnenia odpočítateľnej dane vo výške 19.319,33 eur, hoci jeho daňová povinnosť bola 3718,61 eur a preukázateľne nemohol uplatniť odpočítateľnú daň, čím neoprávnene uplatnil položky priznávanej dane vo výške 23.010,50 eur,

8/ september 2010 dňa 28.10.2010, v ktorom uviedol vlastnú daňovú povinnosť vo výške 0,00 eur, hoci vznikla vlastná daňová povinnosť vo výške 569,67 eur,

9/ október 2010 dňa 26.11.2010, v ktorom uviedol vlastnú daňovú povinnosť vo výške 0,00 eur, hoci vznikla vlastná daňová povinnosť vo výške 488,65 eur,

10/ november 2010 dňa 28.12.2010, v ktorom požiadal o vrátenie nadmerného odpočtu 90,53 eur z dôvodu priznania dane 716,28 eur a uplatnenia odpočítateľnej dane vo výške 806,81 eur, hoci preukázateľne mohol uplatniť odpočítateľnú daň vo výške 112,84 eur, čím neoprávnene uplatnil položky priznávanej dane vo výške 693,97 eur,

11/ december 2010 dňa 25.01.2011, v ktorom uviedol vlastnú daňovú povinnosť vo výške 0,00 eur, hoci vznikla vlastná daňová povinnosť vo výške 1.002,72 eur,

pričom týmto konaním skrátil daň z pridanej hodnoty za obdobie roka 2010 v celkovej výške 2.409,28 eur a neoprávnene uplatnil nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty za obdobie roka 2010 v celkovej výške 26.077,57 eur ku škode pre štátny rozpočet Slovenskej republiky, zastúpený správcom dane Daňovým úradom Prešov, v celkovej výške 28.485,85 eur.

Za to Krajský súd v Prešove obvinenému podľa § 276 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, ktorého výkon podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 14 mesiacov.

Podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku Krajský súd v Prešove obvineného oslobodil spod obžaloby okresného prokurátora pre čiastkový útok pokračovacieho trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v súbehu s prečinom daňového podvodu podľa § 277a ods. 1 Trestného zákona, ktorý mal spáchať tak, že:

ako zodpovedný pracovník daňového subjektu V. F. T. MV, IČO: XXXXXXXXX, V. č. XX, X., podal na miestne príslušný Daňový úrad Prešov, daňové priznanie k DPH za zdaňovacie obdobie mesiaca február 2010 dňa 25.03.2010, v ktorom uviedol vlastnú daňovú povinnosť 137,80 EUR, kde vykonanou kontrolou správcom dane Daňovým úradom Prešov bola zistená daňová povinnosť v sume 208,30 EUR,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Pre úplnosť Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva, že išlo v poradí o druhé rozhodovanie o podanej obžalobe, pričom súd I. stupňa už rozsudkom z 21. novembra 2017, sp. zn. 33T/110/2015 podľa § 285

písm. b) Trestného poriadku obvineného oslobodil spod obžaloby okresného prokurátora v Prešove pre skutky právne kvalifikované ako zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona v súbehu s prečinom daňového podvodu podľa § 277a ods. 1 Trestného zákona, ktorých sa mal dopustiť na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Krajský súd v Prešove uznesením z 15. mája 2018, sp. zn. 5To/6/2018 podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku, na podklade odvolania okresného prokurátora, zrušil rozsudok Okresného súdu v Prešove z 21. novembra 2017, sp. zn. 33T/110/2015 a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil Okresnému súdu v Prešove, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Proti rozsudku odvolacieho súdu z 1. decembra 2021, sp. zn. 5To/13/2021 podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej tiež „dovolateľ“) písomným podaním z 19. mája 2022, doručeným súdu prvého stupňa 26. mája 2022, dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i), písm. h) Trestného poriadku.

Dovolateľ v dovolaní uviedol, že pokiaľ ide o právne posúdenie konania obvineného súvisiace s neoprávneným uplatňovaním nároku na vrátenie dane z pridanej hodnoty ako trestného činu daňového podvodu podľa § 277a Trestného zákona účinného od 1. októbra 2021, pre obvineného je priaznivejší trestný zákon účinný v čase rozhodovania, ktorý umožňuje uložiť trest odňatia slobody na 1 až 5 rokov, nakoľko právna úprava účinná v čase spáchania skutku, podľa ktorej by bolo takéto konanie posudzované ako trestný čin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, umožňovala uložiť trest odňatia slobody na 3 roky až 8 rokov. Podľa dovolateľa sa však odvolací súd dôsledne neriadil ustanoveniami Trestného poriadku (§ 2 ods. 12) a Trestného zákona (§ 34 ods. 2, ods. 4, § 276 ods. 1, ods. 2, § 277a ods. 1) a porušil tak zákon v prospech obvineného vo výroku, ktorým ho uznal vinným z pokračovacieho prečinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 Trestného zákona účinného do 30. septembra 2012, čím naplnil dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Odvolací súd podľa dovolateľa, v dôsledku zmiernenia právnej kvalifikácie stíhaných skutkov, potom ukladal aj miernejší trest, keďže ho mohol uložiť v trestnej sadzbe na 1 až 5 rokov, so zreteľom na rovnakú trestnosť oboch trestných činov, čím naplnil dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, nakoľko obžalovanému uložil trest mimo trestnej sadzby ustanovenej v trestnom zákone.

Dovolateľ ďalej uviedol, že zákonodarca uzákonením dvoch samostatných skutkových podstát trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 276 Trestného zákona a trestného činu daňového podvodu podľa § 277 a Trestného zákona (účinného od 1. októbra 2012), ktoré konanie bolo dovtedy postihnutelné ako trestný čin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1 alinea druhá Trestného zákona, prejavil záujem tak na postihu konania vedúceho k skráteniu vlastnej daňovej povinnosti, ako aj na postihu konania vedúceho k vylákaniu neoprávnene uplatneného nároku na vrátenie dane z pridanej hodnoty, a to aj napriek totožnosti podvodného konania spočívajúceho v neoprávnenom odpočte dane, ktoré tvorí skutkovú podstatu oboch uvedených trestných činov.

S ohľadom na potrebu vyvedenia trestnoprávnej zodpovednosti páchatel'a, podľa všetkých do úvahy prichádzajúcich ustanovení osobitnej časti Trestného zákona, tak aby bol trestnoprávne postihnutý celý následok vyvolaný neoprávneným uplatnením odpočtu dane, sú právne úvahy odvolacieho súdu vedúce k vypusteniu právnej kvalifikácie podľa § 276 Trestného zákona v prípade čiastkových útokov pri skutkoch 2, 3, 4, 6, 7 a 10 skutkovej vety rozsudku právne neudržateľné. Jednočinný súbeh oboch vyššie uvedených trestných činov nie je vylúčený, naopak je možný, a to v prípadoch, v ktorých jedným konaním alebo viacerými čiastkovými útokmi (vo viacerých zdaňovacích obdobiach) zároveň dochádza ku skráteniu dane a navyše aj k neoprávnenému uplatneniu nárokov na vrátenie dane z pridanej hodnoty, ako tomu bolo v predmetnej trestnej veci.

Hodnota skrátenej dane z pridanej hodnoty bola odvolacím súdom znížená zo sumy 6382,91 Euro na sumu 2409,28 Euro, v dôsledku čoho došlo k úprave právnej kvalifikácie a k vypusteniu kvalifikačného

znaku "vo väčšom rozsahu" podľa § 276 ods. 2 písm. d) Trestného zákona, páchatelovi ktorého hrozí trest odňatia slobody v trvaní od troch do 8 rokov.

Podľa dovolateľa mal odvolací súd postupovať tak, že konanie obvineného mal (na základe ustálenia skutku podľa obžaloby) právne kvalifikovať ako pokračovací zločin skrátania dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona v bodoch 2, 3, 4, 6, 7 a 10, v jednočinnom súbehu s prečinom daňového podvodu podľa § 277a ods. 1 Trestného zákona účinného od 1. októbra 2012, a obvinenému uložiť podľa § 276 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona a § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody v rámci trestnej sadzby v rozmedzí 3 roky až 8 rokov.

Dovolateľ ďalej uviedol, že rozsudok odvolacieho súdu je založený na nesprávnom právnom posúdení zistených skutkových okolností a právnych vzťahov upravených trestnými kódexmi a preto je daný dôvod na podanie dovolania generálnym prokurátorom Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, v dôsledku ktorého bol obvinenému uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, čím je daný dôvod na podanie dovolania aj podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, a to v neprospech obvineného.

Záverom dovolateľ Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol, aby podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že rozsudkom odvolacieho súdu v časti výroku o vine a treste bol porušený zákon v ustanovení § 2 ods. 12 Trestného poriadku a v ustanovení § 276 ods. 2 písm. d) Trestného zákona v prospech obvineného. Ďalej navrhol, aby odvolací súd podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vo výroku o vine a súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú v napadnutom výroku o vine svoj podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal odvolaciemu súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Súd I. stupňa v súlade s § 376 Trestného poriadku dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky doručil na vyjadrenie obvinenému, ktorý sa k nemu prostredníctvom splnomocneného obhajcu JUDr. Romana Luntera, advokáta so sídlom v Poprade, vyjadril písomným podaním z 22. decembra 2022.

Obvinený vo vyjadrení uviedol, že rozsudok odvolacieho súdu považuje za zákonný a bez väd napĺňajúcich dôvody dovolania. Vzhľadom na čas a spôsob spáchania skutku, bol tento odvolacím súdom správne a zákonne podradený pod konkrétnu skutkovú podstatu trestného činu platného a účinného v rozhodnom čase, s použitím trestnej sadzby platnej a účinnej v čase rozhodovania o tomto trestnom čine. Podľa obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, preto dovolaciemu súdu navrhol, aby na neverejnom zasadnutí dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Súd I. stupňa predložil vec na rozhodnutie o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 16. januára 2023.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku], v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 prvá veta, ods. 3 Trestného poriadku), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, veta tretia, keďže odvolanie podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Dovolací súd primárne pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu

právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok (s výnimkou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku) neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Z § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že najvyšší súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia, správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia. Touto formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. Poukazovanie na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené, alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov súdmi tento dovolací dôvod nenapĺňa (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 24. júla 2007, sp. zn. 2Tdo/21/2007, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 57, roč. 2007 - II.).

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, to znamená nie je prípustné právne účinne namietkať, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2012, sp. zn. 2Tdo/73/2012, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47, roč. 2014).

Prečinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 Trestného zákona (účinného do 30. septembra 2012) sa dopustí ten, kto v malom rozsahu skráti daň, poistné na sociálne poistenie, verejné zdravotné poistenie alebo príspevok na starobné dôchodkové sporenie.

Prečinu daňového podvodu podľa § 277a ods. 1 Trestného zákona (účinného od 1. októbra 2012) sa dopustí ten, kto neoprávnene vo väčšom rozsahu uplatní nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty alebo spotrebnej dane v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu generálny prokurátor v podstate namietal právne úvahy odvolacieho súdu vedúce k vypusteniu právnej kvalifikácie podľa § 276 Trestného zákona v prípade čiastkových útokov pri skutkoch 2, 3, 4, 6, 7 a 10 skutkovej vety rozsudku, pričom podľa názoru dovolateľa, bolo

konanie obvineného potrebné právne kvalifikovať ako pokračovací zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona v bodoch 2, 3, 4, 6, 7 a 10, v jednočinnom súbehu s prečinom daňového podvodu podľa § 277a ods. 1 Trestného zákona účinného od 1. októbra 2012, t. j. skutkovo a právne v súlade s obžalobou okresného prokurátora v Prešove z 28. septembra 2015.

V tomto smere dovolací súd dáva do pozornosti, že skutkové zistenia odvolacieho súdu, vyjadrené v skutkovej vete rozsudku z 1. decembra 2021, majú svoj podklad v dokazovaní, ktoré odvolací súd vykonal na verejnom zasadnutí pred vynesením rozsudku (č. l. 702). Tieto skutkové zistenia sú v miere významnej pre právne posúdenie skutku odvolacím súdom odlišné od skutku ustáleného prokurátorom v obžalobe, odvolací súd sa však dôsledne riadil zásadou zachovania totožnosti skutku.

Z uvedeného je zrejmé, že generálny prokurátor v podanom dovolaní síce namieta nesprávne právne posúdenie zisteného skutku, avšak neberie do úvahy fakt, že odvolací súd, za dodržania zásady zachovania totožnosti skutku, ustálil skutok odlišne od obžaloby okresného prokurátora v Prešove. Dovolací súd je však viazaný skutkovými závermi ustálenými odvolacím súdom a z tohoto pohľadu nezistil ani žiadne pochybenia zo strany odvolacieho súdu v súvislosti s ustálenou právnou kvalifikáciou.

Inak povedané, pre najvyšší súd je v konaní o dovolaní kľúčovým ustálenie skutku v skutkovej vete rozsudku odvolacieho súdu, pričom tam opísanému skutkovému stavu zodpovedá aj tam obsiahnutá správna kvalifikácia. Použitú právnú kvalifikáciu odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkových podstat označených trestných činov.

Odvolací súd úpravu skutkového stavu, a na to nadväzujúcu právnú kvalifikáciu v odôvodnení svojho rozhodnutia, zrozumiteľne vysvetlil (č. l. 8 - 10 rozsudku odvolacieho súdu) a dovolací súd sa s tam uvedenými závermi stotožňuje, bez potreby ich opakovania.

K argumentom ohľadne právnej kvalifikácie, o ktoré generálny prokurátor dovolanie opiera, najvyšší súd dopĺňujúco uvádza nasledovné.

Čo sa týka jednočinného súbehu trestných činov, tento je vo všeobecnosti možné charakterizovať ako jedno konanie páchatela, ktorým sú (v rámci dotknutého skutku) vyvolané dva rôzne následky. Také následky teda nie sú totožné právne ani fakticky (z hľadiska faktických okolností, ktoré sú kvalifikačným podkladom). V dotknutej trestnej veci však o takého (jedno) konanie obvineného nejde.

Právna kvalifikácia ustálená odvolacím súdom v predmetnej trestnej veci je správna aj vo vzťahu k posúdeniu jednej množiny skutkov ako pokračovacieho prečinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 Trestného zákona účinného do 30. septembra 2012 (body 1, 5, 8, 9 a 11), a druhej množiny skutkov ako pokračovacieho prečinu daňového podvodu podľa § 277a ods. 1 Trestného zákona účinného od 1. októbra 2012 (body 2, 3, 4, 6, 7 a 10). Je tomu tak už len z toho dôvodu, že pri posúdení každého skutku individuálne, je pri jednotlivých skutkoch ich protiprávnosť v skutkovej vete ustálená spôsobom, z ktorého je zrejmé, že došlo buď k naplneniu znakov skutkovej podstaty prečinu skrátenia dane a poistného (§ 276 Trestného zákona), alebo k naplneniu znakov skutkovej podstaty prečinu daňového podvodu (§ 277a Trestného zákona).

Pri posudzovaní každého ustáleného skutku (a ustálením skutkov odvolacím súdom je dovolací súd viazaný), tak každý skutok zodpovedá právnej kvalifikácii odvolacieho rozsudku ako čiastkového útoku jedného trestného činu (či už z pohľadu § 276 Trestného zákona alebo § 277 a Trestného zákona v ich základnej skutkovej podstate), pričom žiadny skutok z pohľadu protiprávneho konania (objektívna stránka trestného činu), nie je vyjadrený tým spôsobom, že by ním obvinený súčasne naplňal zákonné znaky oboch súdených trestných činov.

Z právnej úpravy oboch dotknutých trestných činov (§ 276 Trestného zákona a § 277a Trestného zákona) je súčasne zrejmé, že daňový podvod podľa § 277a Trestného zákona je z pohľadu objektívnej

stránky trestného činu upravený tak, že predstavuje osobitný typ skrátenie dane neoprávneným uplatnením nároku na vrátenie dane z pridanej hodnoty alebo spotrebnej dane, v úmysle zadovážiť sebe, alebo inému neoprávnený prospech, v dôsledku čoho predstavuje špeciálnu skutkovú podstatu vo vzťahu ku skutkovej podstate skrátenia dane a poistného podľa § 276 Trestného zákona, ktorá svojím rozsahom pokrýva širší rozsah typov konaní, ktorými páchatel' krátil daň (teda nielen daň z pridanej hodnoty alebo spotrebnú daň, ale aj iné typy daní) a to iným spôsobom konania, než len uplatnením nároku na vrátenie dane. Bez ďalšieho tak samotným neoprávneným uplatnením nároku na vrátenie dane z pridanej hodnoty (spotrebnej dane) preto neprichádza do úvahy súčasné naplnenie znakov trestného činu skrátenie dane a poistného podľa § 276 Trestného zákona a trestného činu daňového podvodu podľa § 277 a ods. 1 Trestného zákona.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Uloženie trestu mimo trestnej sadzby sa týka len tých odstupňovateľných trestných činov, ktoré majú určitú sadzbu vymedzenú zákonom - trest odňatia slobody (§ 46 Trestného zákona), trest domáceho väzenia (§ 53 Trestného zákona), trest povinnej práce (§ 54 Trestného zákona), peňažný trest (§ 56 Trestného zákona), náhradný trest odňatia slobody za peňažný trest (§ 57 ods. 3 Trestného zákona), trest zákazu činnosti (§ 61 Trestného zákona), trest zákazu pobytu (§ 62 Trestného zákona), trest zákazu účasti na verejných podujatiach (§ 62 Trestného zákona), trest vyhostenia (§ 65 Trestného zákona). Trest odňatia slobody (o ktorý ide aj v predmetnej veci) má konkrétne hranice trestnej sadzby určené v príslušnom ustanovení osobitnej časti Trestného zákona, podľa toho o aký trestný čin ide, prípadne v akej alternative bol spáchaný.

Druhom trestu, ktorý zákon nepripúšťa sa rozumejú najmä prípady, kedy bol obvinenému uložený niektorý z druhov trestov (§ 32 Trestného zákona) bez splnenia tých podmienok, ktoré zákon predpokladá, t. j. pokiaľ v konkrétnom prípade určitému páchatel'ovi za určitý trestný čin nebolo možné uložiť niektorý druh trestu s ohľadom na jeho zvláštne zákonné podmienky.

Podľa dovolateľa bol tento dovolací dôvod naplnený v dôsledku zmiernenia právnej kvalifikácie stíhaných skutkov, na základe čoho potom odvolací súd ukladal miernejší trest odňatia slobody, keďže ho mohol uložiť v trestnej sadzbe na 1 až 5 rokov, so zreteľom na rovnakú trestnosť oboch trestných činov.

Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľ naplnenie tohoto dovolacieho dôvodu odvíja od naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) a písm. h) Trestného poriadku je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste.

Obvinený bol uznaný za vinného v bodoch 1, 5, 8, 9 a 11 z pokračovacieho prečinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 Trestného zákona účinného do 30. septembra 2012 a v bodoch 2, 3, 4, 6, 7 a 10 z pokračovacieho prečinu daňového podvodu podľa § 277a ods. 1 Trestného zákona účinného od 1. októbra 2012, pričom zákonodarca za oba trestné činy stanovuje trestnú sadzbu odňatia slobody na 1 až 5 rokov. Odvolací súd obvinenému podľa § 276 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, ktorého výkon podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 14 mesiacov.

Z uvedeného zreteľne vyplýva, že obvinenému bol uložený taký druh trestu, ktorý Trestný zákon

pripúšťa, a v rámci ustanovenej trestnej sadzby. Je teda nepochybné, že k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku nemohlo dôjsť už z formálnych dôvodov.

Úplne na záver, ako obiter dictum, dovolací súd konštatuje, že dovolanie generálneho prokurátora bolo podané v neprospech obvineného. Vzhľadom na novelu Trestného zákona v znení zákona č. 40/2024 Z. z., týkajúcu sa zmien v ustanovení § 125 Trestného zákona v súvislosti s výškou škody, by dovolanie v konečnom dôsledku, vzhľadom na ustanovenie § 2 ods. 1 Trestného zákona, nemohlo byť úspešné a splniť ním sledovaný účel nápravy, ani ak by mu dovolací súd vyhovel, čím by stratilo procesnú povahu opravného prostriedku.

Dovolací súd na základe uvedeného konštatuje, že chybami odvolateľom vytýkanými v dovolaní nebol naplnený žiadny dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Dovolací súd preto dovolanie generálneho prokurátora podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, t. j. preto že je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, odmietol.

Toto uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.